

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

Приложение

**ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТ ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ПРОФЕСИЯТА
"ПЛАНИНСКИ ВОДАЧ", КАКТО И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА**

(Утвърдени със Заповед № Т-РД-17-25/24.10.2022 г. на министъра на туризма,
допълнени със Заповед № Т-РД-17-32/22.10.2024 г. на министъра на туризма)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Изпит за придобиване на правоспособност се полага от лицата по чл. 12, ал. 1 и 2 и по чл. 35, ал. 3 във връзка с чл. 35, ал. 8 и ал. 9 от Наредба № 3 от 7 март 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“ (Наредбата).
2. До изпит за придобиване на правоспособност по професията „Планински водач“ се допускат за участие всички кандидати, които отговарят на необходимите условия и са представили изискуемите документи по чл. 17 от Наредбата.
3. Изпитът за придобиване на правоспособност се провежда от Комисия за провеждане на изпит за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“ (Комисията) по въпросник, утвърден от министъра на туризма, след съгласуване с министъра на младежта и спорта, по предложение на Комисията.
4. Настоящите критерии за оценка имат за цел да опишат реда за провеждане на изпита за придобиване на правоспособност и оценяването на кандидатите за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“.

5. Критериите за оценка и областите от знания, застъпени във въпросника, се обявяват предварително на кандидатите, като се публикуват на официалната интернет страница на Министерството на туризма: <https://www.tourism.government.bg>.
6. Всеки член от Комисията получава екземпляр от настоящите критерии за оценка и извършва оценяването на кандидатите по тях.
7. Оценка на Комисията се документират чрез попълването на съответния протокол за оценка.
8. След приключване на всеки етап на оценка комисията взема решение за преминаване към следващия етап. Решението се взема на база протоколите за оценка.

II. ОЦЕНЯВАНЕ НА КАНДИДАТИТЕ ОТ ИЗПИТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ПРОФЕСИЯ „ПЛАНИНСКИ ВОДАЧ”

9. Изпитът за придобиване на правоспособност по професия „Планински водач” се състои от теоретична част, която представлява писмен тест и практическа част.
10. Тестът се съставя от Изпитната комисия. В теоретичния изпит (тест) се включват въпроси със съдържание от темите на области, посочени в утвърдения въпросник за изпита.
11. Изпитът за придобиване на правоспособност за „Планински водач” се оценява с „издържал“ или „неиздържал“.
- 11.1. За да се получи оценка „издържал“ на изпита за придобиване на правоспособност, е необходима оценка „издържал“, както на теоретична част, така и на практическата част на изпита.
- 11.2. Ако теоретичната част на изпита е с оценка „неиздържал“, кандидатът не се допуска до практически изпит.
- 11.3. Ако теоретичната част на изпита е с оценка „издържал“, а практическата част е с оценка „неиздържал“ или кандидатът не се е явил на практическата част, окончателната оценка от изпита е „неиздържал“.
12. При оценка „неиздържал“ кандидатът има право да се яви повторно на изпит на една от следващите обявени дати за следващия изпит за придобиване на правоспособност.
13. Резултатите от изпита се вписват в Протокол, който се подписва от членовете на Изпитната комисия и се съхранява в Министерството на туризма.

III. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ПРОФЕСИЯ „ПЛАНИНСКИ ВОДАЧ”

14. Кандидатите се допускат в залата след представяне на лична карта, като се подписват в присъствен списък.
15. Не се допуска ползването на компютри, мобилни телефони и други технически средства. При констатирано нарушение, Комисията отстранява лицето от по-нататъшно участие в изпита, за което се съставя протокол.
16. Теоретичните познания се проверяват с писмен тест, с максимална продължителност от общо 80 минути (1 астрономически час и 20 минути).
17. За провеждане на теоретичния изпит се съставят варианти на тест.
18. След обявяване на началото на теоретичния изпит – писмен тест, един от кандидатите изтегля на случаен принцип вариант на тест, съставен от Комисията, който се попълва от всички допуснати до изпита кандидати.
19. Кандидатите могат да пишат по време на изпита само с химикал със син цвят.
20. Оповестяването на резултатите от писмения изпит се извършва в същия ден на изпита на официалната интернет страница на Министерство на туризма или по друг подходящ начин.
21. Практическият изпит за кандидатите, издържали теоретичния изпит (тест), се провежда в деня, следващ деня на теоретичния изпит, съгласно одобрения график.

IV. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА КАНДИДАТИТЕ

22. Оценката на кандидата от теоретичния изпит (писмен тест) и практическия изпит се извършва от 6 членна комисия с „ДА“ или „НЕ“ и е въз основа на определени критерии, отнасящи се до знанията, личните и професионалните компетенции и умения на кандидата. Кандидатът се оценява по всеки един от посочените критерии.
23. Членовете на Комисията се разпределят по равно за оценка на писмения тест и практическия изпит. Председателят на Комисията контролира провеждането на теоретичния изпит и практическия изпит.
24. Всеки от вариантите на тест съдържа по 80 затворени въпроса.

25. Оценката на писмения тест се извършва по точкова система. За всеки верен отговор кандидатът получава 1 точка или максималният резултат, който може да получи кандидата при решаването на теста е 80 точки или 80 бр. верни отговора.
26. За грешен отговор, за посочване на повече от един отговор на един въпрос или за непосочване на отговор точки не се присъждат и съответно не се отнемат.
27. Минималният резултат, при който тестът се счита за успешно „издържан“, е 70 % верни отговори , т.е. 56 бр. верни отговора или 56 точки.
28. До практически изпит се допуска кандидат, който е получил на теоретичния изпит оценка „издържал“.
29. Практическият изпит е изпълнение на индивидуално практическо задание. Практическите задания се изготвят от комисията.
30. Оценката на кандидата от практическия изпит се извършва с “ДА“ или „НЕ“ и е въз основа на определени критерии, отнасящи се до знанията, личните и професионалните компетенции и умения на кандидата, съгласно Приложение № 1 от настоящите критерии за оценка. Кандидатът се оценява по всеки един от посочените критерии.
31. Кандидатът получава оценка „издържал“ на практическия изпит, ако има общо 2 бр. положителни оценки „ДА“/ „издържал“ при 3-членен състав на Комисията.
32. Крайната окончателна оценка от изпита се формира въз основа на оценката от теоретичната и практическата част на изпита.
33. За успешно издържан изпит за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“ е необходимо кандидатът да е издържал успешно всички части на изпита.

V. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТЕОРЕТИЧНАТА И ПРАКТИЧЕСКАТА ЧАСТ НА ИЗПИТА ОТ КОМИСИЯТА

34. Писмените тестове се проверяват и оценяват по точкова система от трима членове на Изпитната комисия, независимо един от друг.
- 34.1. В теста под имената на кандидата се вписва резултата с поставената оценка от комисията.
- 34.2. Тестът на всеки кандидат се проверява и подписва от членовете на комисията и резултатът се отразява в окончателния протокол, който се подписва от комисията.
35. На практическия изпит Комисията наблюдава изпълнението на практическото задание и всеки член на комисията оценява професионалните знания, личните и

професионални компетенции и умения на кандидата като непосредствено след изпита се нанася оценката в индивидуален протокол.

35.1. Обща оценка „издържал“ на практическия изпит се поставя на кандидата, когато има постигнат общ резултат с оценка „ДА“ на 3 бр. критерии от общо 4 бр. критерии, съгласно Приложение № 1.

35.2. Решението за оценката на практическия изпит се взема от Комисията с обикновено мнозинство от повече от половината членове на Комисията.

36. Резултатите от двете части на изпита - теоретичен и практически, както и окончателната оценка от изпита за кандидатите се отразяват в Протокол, който се подписва от членовете на Комисията. Оценките са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

37. Окончателните резултати от изпита се оповестяват на официалната интернет страница на Министерство на туризма или по друг подходящ начин в 14-дневен срок, считано от датата на последния проведен изпит (последната обявена дата за изпит).

38. В срок от 5 работни дни от обявяването на резултатите от изпита по т. 37 лицата, които не са преминали успешно изпита за признаване на правоспособност, могат да отправят до Комисията искане да се запознаят с резултатите си.

39. Запознаването с резултатите от изпита лицата извършват лично в присъствието на член на Изпитната комисия и длъжностно лице от администрацията на Министерството на туризма.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Критериите за оценка на кандидати, явяващи се на изпит за придобиване на правоспособност по професията „Планински водач“, влизат в сила след утвърждаването им от министъра на туризма.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ЗА ПРАКТИЧЕСКИ ИЗПИТ

Критерии за оценка на кандидата	ДА	НЕ
1. Техническо изпълнение и степен на грешки		
2. Демонстрация		
3. Спазване на стандарти (правила) за безопасност и подсигуряване на групата		
4. Овластяване и обезпечаване на групата (клиентите) при възникване на критична ситуация		
ОБЩ РЕЗУЛТАТ:		
ОБЩА ОЦЕНКА:		

Заб. Практическият изпит се състои в демонстриране на елементи от алпийската, топографската, долекарската и техническата подготовка, планински техники, ориентиране, които се използват в работата на планинския водач. Демонстрират се уменията на кандидатите да импровизират, да работят със специализирани съоразения и да обезопасяват.

Оценката се поставя въз основа на показаното изпълнение по отделните критерии.

Заб. Кандидатите се явяват на практическия изпит с необходимата екипировка.

Забележки:

1. Оценката „ДА” или „НЕ” по всеки един от критериите се вписва с отметка (√).
2. В графата **ОБЩА ОЦЕНКА** се отбелязва оценка „издържал“ или „неиздържал“.
3. Обща оценка „издържал“ се поставя, когато има постигнат общ резултат с оценка „ДА“ на 3 бр. критерии от общо 4 бр. критерии.
4. Ако за **критерий 3** Спазване на стандарти (правила) за безопасност и подсигуряване на групата оценката е **НЕ**, изпитът се счита за „неиздържан“.